

INTERVIEW

Wethouder
Melanie van
der Horst
midden op de
Weesper-
straat: „Ik wil
laten zien wat
mogelijk is.“
FOTO
ANNAUR MILLER

'Pesten niet de bedoeling'

Wethouder Melanie van der Horst over de omstreden 'knip'

Een verhit debat liep woensdagavond uit op twijfels over haar geloofwaardigheid. Eerder deze week vertelde Melanie van der Horst (38), lopend over de Weesperstraat, waarom de omstreden 'knip' toch echt een goed idee is. „Meer knips sluit ik niet uit, nee.“

door Marijn Schrijver

U staat bekend als een wethouder die goed de balans bewaakt tussen werk en privé. Was dat de afgelopen weken nog mogelijk?

„Ik hoor berichten, fiets zelf door de stad en spreek veel mensen. Niet alleen werkgerelateerd. Iedereen had het er op een gegeven moment over wat hier gebeurt. Ook als ik bij de bureaus thuis kwam of op een verjaardag stond.“

Hoe populair was u op die verjaardag?

„Veel mensen vinden het gedurd, maar ook goed dat we iets proberen te doen aan het verkeer in de stad. Natuurlijk was er ook oog voor drukte op de Kattenburgerstraat, het aanvullend openbaar vervoer en leerlingvervoer. Hoe je omgaat met schrijnende gevallen en moeilijke dingen die je tegenkomt.“

U nam het al op voor de verkeersregelaars die het nodige over zich heen krijgen. Hoe is dat voor de wethouder zelf?

„Nou, ik word flink uitgescholden af en toe. En seksisme is nooit helemaal ver weg. Het is ook iets dat je verwacht. Ik krijg ook wel heel veel steunbetuigingen. Het gaat alle kanten op. Van 'geweldig, ga door, dapper' tot 'oprotten, terug naar Alkmaar'. Die hoor ik heel veel, maar daar heb ik nooit gewoon! Alleen

even op school gezeten. Ik ben geboren in Amsterdam. Ik woon hier meer dan de helft van mijn leven. Ik heb hier liefde gevonden, kinderen gekregen, alles. Ik fiets al twintig jaar iedere dag door de stad en heb hem ook drukker zien worden.“

Trekt u het zich persoonlijk aan?

„Ik weet dat dit gebeurt als je in een transitie zit waarin je dingen probeert en maatregelen treft die soms ook best wel heftig zijn voor mensen. Dan roept dat ook emotie op. Ik accepteer dat je als bestuurder soms echt flink uitgescholden moet worden. Dat is vooral online. Dan is geen gesprek meer mogelijk. Maar als ik naar het protest op de Kattenburgerstraat ga en mensen spreek, dan zijn dat gewoon heel fijne gesprekken. Als je elkaar in de ogen kunt kijken en opecht naar elkaar luistert, dan is er veel meer mogelijk.“

Er was ook een venijnige uithaal van Lodewijk Asscher over de files. Wat vond u daarvan?

„Ik denk dat Lodewijk Asscher op dat moment gewoon een bewoner van de stad was, die van A naar B probeerde te komen en daacht: verdorie, nou kan ik er niet door. Ik weet niet of ik als oud-bestuurder meteen bij het begin van een proef zo'n heftige mening op Twitter zou ventileren. Maar het staat hem vrij.“

Toch ging het echt mis met het aanvullend openbaar vervoer. Mensen die slecht ter been zijn moesten opeens een heel stuk lopen. Het was de voltallige oppositie die opriep in te grijpen. Het experiment was jaren in de maak. Waarom was dit niet vooraf bekend?

„Blijkbaar ging er iets niet goed op dat moment. We hadden de proef zo ingericht dat iedereen overal had moeten komen. Dat was de hele opzet. We zijn nog steeds aan het achterhalen waar en wanneer het misging.“

Een school gaf aan dat hun leraren te laat kwamen. Hebben de autoluwe ambities niet allerlei onvoorziene effecten straks? Bijvoorbeeld op het leraarskort. Kun je te autoluw zijn als stad?

„Alles kan ongetwijfeld té. Ik denk dat we goed voor ogen moeten houden dat als we dit niet doen, leraren dan ook te laat komen in de toekomst. Dat iedereen dan te laat komt. Als we een stad willen die aantrekkelijk is om in te werken, dan is dat juist een leefbare stad waar je niet continu in de file staat. Het gaat hier om 28.000 auto's per dag die normaal gesproken via een vierbaansweg gewoon hartje centrum in rijden.“

Blijkbaar hebben die nog steeds een bestemming in de stad.

„We hebben het onderzocht en er zit heel veel verkeer in voor

korte ritjes waarvan je je kunt afvragen of die echt allemaal met de auto moeten. Brederes wegen trekken ook meer autoverkeer aan. Dus het is zoeken naar wat we acceptabel vinden.“

Door zo'n straat op te knippen, houdt u geen rekening met pakketbezorgers en taxichauffeurs. Verkeer dat een stad toch nodig heeft. Volgens critici is dit niet autoluw, maar autovrij. Mensen de auto uit pesten.

„Dat pesten vind ik altijd lastig, want dat is gewoon niet de bedoeling en een te makkelijk frame. We willen uiteindelijk heel graag de automobilist die er echt moet zijn voor de stad behouden.“

Dat zijn taxichauffeurs, toch?

„We hebben nu bewust gekozen voor een harde knip, zodat je alles goed kunt onderzoeken. Want als je nu de helft van het verkeer erdoorheen laat, dan weet je ook niet wat het met die groepen doet. Het resultaat kan zeker zijn dat taxichauffeurs te hard worden geraakt. Ze zouden de proef ook als kans kunnen zien voor de toekomst, omdat zij misschien straks door kunnen rijden waar anderen het niet mogen.“

Het experiment is dus niet: we gaan dit wel of niet permanent doen. Er zijn meer uitkomsten mogelijk.

„Het kan zijn dat we het doen met een uitzondering voor taxis en logistiek, of we gaan het niet doen maar de rijbaan versmallen, of we zeggen: hé, het was allemaal een slecht idee, we gooien het weer open voor alle auto's. Het is allemaal nog mogelijk.“

Naast alle kritiek, hoor je ook mensen zeggen: wat verfrissend, een bestuurder die eens wat

probeert. Die niet de opiniepeilingen aan het monitoren is, maar laat zien welke kan we misschien op moeten.

„Veel mensen zijn voor autoluw. Dan moet je af en toe gewoon dingen durven uitproberen. Als we niks durven, dan zal er ook nooit verandering komen.“

Bij het oversteken naar het 'pocketpark' (een kunstgrasveldje midden op de Weesperstraat), blijft de wethouder opeens stilstaan. Doorlopen kan makkelijk dankzij de knip, maar het licht staat op rood. „Ik kan niet door rood lopen. Dat is mijn lot“, zegt Van der Horst. Zelfs als er in de verste verte geen auto meer te bekennen is, blijft ze wachten. „Ja, sorry...“

Hoe kijken we over tien jaar terug op dit experiment?

„Ik hoop heel erg dat dit aanzet tot verbeelding van wat het ook kan zijn“, zegt Van der Horst wijzend naar mensen die lunchen aan picknicktafels in het parkje. „Het is nu een vierbaansweg, maar we kunnen die ruimte heel anders gebruiken. We doen dit echt, echt niet voor onze lol. We doen het juist voor de Amsterdammers die liever niet al die auto's in de stad heeft. Ik probeer de mensen die pijn hebben, daar wel in mee te nemen. Maar ik wil ook duidelijk zijn: er is een verandering gaande.“

Krijgen we dan meer knips?

„Dat sluit ik niet uit, nee. Een oplossing voor betere doorkomst van het openbaar vervoer is het afsluiten van autoverkeer. Daar gaan we de komende jaren serieus naar kijken. We proberen iedereen zo goed mogelijk mee te nemen. En dat kan wel de data van deze proef heel goed voor gebruiken.“